

tesz 26 megoldásra váró psychopædagogiai feladatot, amelyeknek munkatervezetét is adja, a kérdések előző feldolgozóinak műveire való utalással együtt.

Polgár Gyula.

*

Zeitschrift für das Realschulwesen. (Wien. 1905, 1—6. füzet).

1-ső füzet. *Stangl* bécsi tanár rövid, de tanulságos beszámolót ad az *Alliance française* 1904. évi párisi tanfolyamairól, melyeket nyelvi és tudományos szempontból felette képzőknek mond; a gyakorlatokkal (*conférences*) kevésbé van megelégedve. A lakás (család) megválasztásának fontosságát nem győzi hangsúlyozni. — *Bechtel* közli azokat az eredményes tárgyalásokat, melyeket a francia és az osztrák tanügyi hatóságok a modern nyelvekre képezett tanárjelöltek kicserélése ügyében eredményesen folytattak. Most, hogy a próbaéves tanárjelöltek intézménye szervezett alakban és széles alapon nálunk is életbe lép, erre a cikkelyre külön felhívjuk az illetékes körök figyelmét. Az iskolai hírek rovatában befejezik a francia középiskolák tantervének a mult évfolyamban megkezdett közlését. A lapszemléből látjuk, hogy a cseh tanárok folyóirata (*Vestník*) tudomást vett a «magyarische» tanáregyesület abbéli indítványáról, hogy az elégtelen osztályzatú tanulókat külön egy öttágú bizottság vizsgálja meg. — 2-ik füzet. *Langl* (Bécs) a Bernben 1904 ben a rajzoktatás előmozdítására megtartott II. nemzetközi kongresszusról számol be, melyen hazánk is szép számmal volt képviselve. Panaszkodik, hogy a kongresszus elintézett általánosságokban mozgott, ahelyett, hogy a vitás részletkérdéseket vitte volna dűlőre; jóval tanulságosabb volt a rajz- és tanszerkiállítás, mellyel kapcsolatban nem épen hizelgően nyilatkozik az amerikai Prang reklám-módszeréről. — *Weyde* (Prága) szóvá teszi azokat az előnyöket, melyek a gyorsírás tanításából a nyelvtanulásra hárulnak; hogy az alreáliskolából kilépő tanulók is elsajátíthatják, ajánlja, hogy tanítását már a 3. osztályban kezdjék meg. *Kemény* részletesen ismerteti középiskoláink viszonyait az 1903—4. kormányjelentés alapján. 3. füzet. Nagy olvasottságról tanuskodó cikkben fejtegeti *König* (Linz) az állattan tanítását az osztrák középiskolák 6. osztályában s figyelemre méltó kitérésben ajánlja, hogy a szaporodás problémáját ne csak a növénytanban, hanem az állattanban is komoly tudományossággal tárgyalják. A württembergi reáliskolák új tantervében feltűnő a nyelvi és természettudományi óraszámok gyarapodása a mennyiségtani disciplinák rovására. A «Zeitschrift für lateinlose Schulen» 15. évfolyamának 12. füzetében Steinbart táblázatos összeállítást közöl a német államok középiskolai jogosításairól. A 4. füzetben *Pollak* (Bécs) I. Lipót császárt ismerteti a bécsi tud.

akadémia történelmi bizottsága által közzétett s Pötting grófhhoz intézett magánlevelei alapján. — *Arbes* négyjegyű logaritmusok használatát ajánlja az osztr. középiskolákban. — 5-ik füzet. *Kreibich* (Prága) egy nyomtatott íven részletesen írja le az 1904-ben a londoni egyetemen külföldiek részére rendezett első angol szünidei tanfolyamot. — *Tesar* számos szakvélemény idézésével amellest foglal állást, hogy a differenciál- és integrálszámítás elemeit már a középiskolában tárgyalhatni. — 6-ik füzet. *Würzner* bécsi reálisk. igazgató igen talpraesett cikkben, melynek elolvasását ajánlom reáliskolai kartársaimnak, fejtegeti azt, hogy miként lehet a modern nyelvek (német, francia, angol) tanításában a «koncentráció» segélyével nagyobb eredményeket elérni; ezeknek a nyelveknek egymáshoz való viszonyán kívül kiterjeszkedik a földrajz-történelmi tárgyakra, a tankönyvekre és az órarendre. — *Kleinpeter* az erő fogalmáról értekezik, *Kirchberger* pedig példákön mutatja be a közönséges törteteknek módszeres tárgyalását a legalsó fokon. Ezekön kívül csaknem mindegyik füzetben találkozunk egy-egy matematikai értekezéssel.

kf.

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1905 okt. 21-én.

Jelen vannak: *Fináczy Ernő* elnöklése mellett Halász Ferenc min. tanácsos, Bárczy István tanügyi tanácsnok, Békefy Remig, Böngérfi János, Baránszky I., Erődi Béla, Geöcze Sarolta, Gorzó Dénes, Gyulai Ágost, György Aladár, Györgyi Kálmán, Havas Gyula, Hegedűs István, Kármán Mór, Kemény Ferenc, Kovács János, Lubinszky Emilia, Nagy László, Pauler Ákos, Radó Vilmos, Rombauer Emil, Schön József, Waldapfel János, Weszely Ödön, Trájtler Károly, utóbbi mint jegyző. Számosan vendégek, köztük a II. ker. áll. tanítónőképző int. növendékei és tanárai.

I. *Elnök* melegen üdvözlöi a Társaság tagjait s az ülést megnyitja. Őszinte részvétellel emlékezik meg a Társaság két rendes tagjának elhunytáról. *Somlyay József*, a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának elnöke nagyarányú egyesületi tevékenységet fejtett ki s a Társaságban is egyike volt a legrégebbi tagoknak. *Szász Károly* református püspök elhunytáról is meleg és mély részvétellel emlékezik meg. A kiváló magyar író és költő a tanügy terén is áldásos működést fejtett ki. Hatásosan munkálkodott miniszteri tanácsosi minőségében is. Társaságunknak régi tiszteleti tagja volt. Indítványozza, hogy elhunyt tagtársaink emlékét jegyzőkönyvben örökítsük